

Ngày soạn: 15/ 10/ 2025

Tiết PPCT: 9.

CHUYÊN ĐỀ 1:

LỊCH SỬ TÍN NGƯỠNG VÀ TÔN GIÁO Ở VIỆT NAM (T9)

I. MỤC TIÊU

1. Về kiến thức:

- Giải thích được khái niệm tín ngưỡng, tôn giáo.
- Liệt kê được các tín ngưỡng ở Việt Nam; chỉ ra được một số nét chính của các tín ngưỡng thông qua hoạt động trải nghiệm thực tế, tham quan thực tế ở địa phương.
- Phân tích được những biểu hiện của Nho giáo trong đời sống xã hội Việt Nam; chỉ ra được những biểu hiện của Phật giáo trong đời sống văn hoá - xã hội thông qua trải nghiệm thực tế, tham quan chùa chiền ở địa phương; nêu được những biểu hiện của Cơ Đốc giáo, Đạo giáo trong đời sống văn hoá - xã hội.
- Nêu được một số nét chính về một số tôn giáo khác.
- Có ý thức tôn trọng, vận động người khác tôn trọng sự đa dạng về tín ngưỡng và tôn giáo ở Việt Nam.

2. Về năng lực:

- Năng lực chung:

Giao tiếp và hợp tác: Hiểu rõ nhiệm vụ của nhóm; đánh giá được khả năng của bản thân và tự nhận công việc phù hợp, tương tác tốt với các bạn cùng nhóm.

- Năng lực riêng:

+ Rèn luyện cho học sinh kỹ năng sưu tầm, khai thác và sử dụng sử liệu trong học tập lịch sử , trình bày, giải thích, phân tích...sự kiện, quá trình lịch sử liên quan đến bài học, vận dụng kiến thức kỹ năng đã học để giải quyết những tình huống/bài tập nhận thức mới.

+ Vận dụng: Biết đề cao, phát huy các biểu hiện tích cực của các tín ngưỡng và tôn giáo trong đời sống văn hoá - xã hội Việt Nam.

3. Về phẩm chất:

Chăm học: Rèn luyện tinh hiếu học và tinh thần tự học.

Nhân ái: Có ý thức tôn trọng, vận động người khác tôn trọng sự đa dạng về tín ngưỡng và tôn giáo ở Việt Nam.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. Giáo viên:

- Máy tính, máy chiếu, micro, bảng hoạt động nhóm, nam châm treo phiếu học tập, bảng nhóm.
- Sách Chuyên đề học tập Lịch sử 12 – bộ sách Cánh diều
- Tài liệu tham khảo, tư liệu về các hoạt động tín ngưỡng và tôn giáo ở Việt Nam.
- Tranh ảnh, phim về hoạt động của các tín ngưỡng và tôn giáo ở Việt Nam.

2. Học sinh:

- Đọc thông tin trong sách chuyên đề (SCĐ), sưu tầm tư liệu liên quan đến các tín ngưỡng và tôn giáo ở Việt Nam.
- Tham khảo tư liệu và nội dung trong SCĐ, hoàn thành các phiếu học tập theo yêu cầu của thầy, cô giáo.

III. TIẾN TRÌNH DẠY -HỌC:

HOẠT ĐỘNG 1. KHỞI ĐỘNG

- a. **Mục tiêu:** Khơi dậy hứng thú học tập và chuyển giao nhiệm vụ học tập để kết nối vào bài học
- b. **Nội dung :** Xác định các nhiệm vụ, nội dung học tập cơ bản của bài.
- c. **Sản phẩm:** HS hoàn thành tìm hiểu kiến thức
- d. **Tổ chức thực hiện:**

Bước 1: GV chuyển giao nhiệm vụ học tập.

- Giáo viên cho HS xem hình ảnh yêu cầu HS và trả lời câu hỏi
- ? Những hình ảnh đang gợi nhớ cho em đến địa phương nào ở nước ta?

Bước 2: HS thực hiện nhiệm vụ học tập.

- HS trả lời câu hỏi.
- GV hướng dẫn, theo dõi, hỗ trợ HS nếu cần thiết.

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động

- GV mời đại diện HS trả lời câu hỏi.
- GV mời HS khác nhận xét, bổ sung.

Bước 4: Đánh giá, chuẩn kiến thức

GV đánh giá, nhận xét, chuẩn kiến thức, bổ sung, dẫn vào nội dung mới.

HOẠT ĐỘNG 2. HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

III. Một số tư tưởng và tôn giáo ở Việt Nam

- a. **Mục tiêu:** - Phân tích được những biểu hiện của Đạo Hòa Hảo trong đời sống xã hội Việt Nam; chỉ ra được những biểu hiện của Đạo Hòa Hảo trong đời sống văn hoá - xã hội thông qua trải nghiệm thực tế, tham quan chùa chiền ở địa phương.
- b. **Nội dung :** Học sinh nghiên cứu sách giáo khoa quan sát tranh ảnh, thảo luận nhóm trả lời các câu hỏi của giáo viên
- c. **Sản phẩm:** HS hoàn thành tìm hiểu kiến thức
- d. **Tổ chức thực hiện:**

Hoạt động dạy – học		Sản phẩm dự kiến
Bước 1. Chuyển giao nhiệm vụ học tập GV yêu cầu Lớp chia thành 4 nhóm: Tìm hiểu tư liệu hoàn thành nhiệm vụ học tập sau		III. Một số tôn giáo ở Việt Nam 5. Một số tôn giáo khác b. Đạo Hòa Hảo
Mục	Đạo Hòa Hảo	- Do Huỳnh Phú Sổ – một nhà hoạt động xã hội – sáng lập năm 1939 tại làng Hoà Hảo, quận Tân Châu, tỉnh Châu Đốc (nay là tỉnh An Giang). - Trong đời sống, tín đồ Phật giáo Hoà Hảo chú trọng “tu nhân” trên cơ sở thực hiện “tứ ân”
Sự hình thành		
Tư tưởng		
Sự ảnh hưởng, biểu hiện		
Bước 2. Thực hiện nhiệm vụ học tập - HS đọc SGK và thực hiện yêu cầu.		

- GV khuyến khích học sinh hợp tác với nhau khi thực hiện nhiệm vụ học tập.

GV cung cấp thông tin tư liệu

Huỳnh Phú Sổ (Kỉ mùi 1919 – Đỉnh hơi 1947): Tu sĩ, thi sĩ, người sáng lập hệ phái Phật giáo Hoà Hảo, thủ lĩnh đảng Việt Nam Độc lập Vận động hội; khi làm thơ ký nhiều bút hiệu: Hoàng Anh, Hồng Vân cư sĩ, Hòa Hảo... Quê làng Hòa Hảo, huyện Tân Châu, tỉnh Châu Đốc (nay thuộc xã Hòa Hảo, huyện Phú Tân, tỉnh An Giang).

Trong đời sống, tín đồ Phật giáo Hoà Hảo chú trọng “tu nhân” trên cơ sở thực hiện “tứ ân”, gồm ân tổ tiên, cha mẹ; ân đất nước; ân đồng bào nhân loại; ân tam bảo (Phật, Pháp, Tăng). Bên cạnh đó là lòng yêu thương người nghèo khổ, giữ gìn đạo lí trong gia đình, không lười biếng, tránh tham lam, mê si....

PHẬT, PHÁP, TĂNG

Phật, Pháp và Tăng luôn luôn có sẵn trong mỗi con người chúng ta:

- Khả năng giác ngộ là Phật.
- Pháp môn tu học là Pháp.
- Những yếu tố hỗ trợ cho sự tu tập là Tăng.

Không ai cướp giật Phật, Pháp, và Tăng ra khỏi tự thân chúng ta được.
Dù đất trời có nghiêng ngả, tự tính Tam Bảo nơi mỗi người vẫn còn nguyên vẹn.

GV cho HS xem thêm các video về Đạo cao đài

- Về lễ nghi, tín đồ Phật giáo Hoà Hảo thực hiện tu tại gia.

- Đạo Hoà Hảo có hai ngày lễ quan trọng theo âm lịch là lễ kỉ niệm Khai sáng Phật giáo Hoà Hảo (18-5) và lễ Đản sinh Đức Huỳnh Giáo chủ (25-11).

Bước 3. Báo cáo kết quả hoạt động - HS lần lượt trả lời các câu hỏi Dự kiến sản phẩm									
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Mục</th><th>Đạo cao đài</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Sự hình thành</td><td>Do Huỳnh Phú Sổ – một nhà hoạt động xã hội – sáng lập năm 1939 tại làng Hoà Hảo, quận Tân Châu, tỉnh Châu Đốc (nay thuộc thị trấn Phú Mỹ, huyện Phú Tân, tỉnh An Giang).</td></tr> <tr> <td>Tư tưởng</td><td>Chịu ảnh hưởng sâu sắc tư tưởng Tam giáo (Phật giáo, Nho giáo và Đạo giáo). Tín đồ Phật giáo Hoà Hảo chú trọng “tứ ân” trên cơ sở thực hiện “tứ ân”, gồm ân tổ tiên, cha mẹ; ân đất nước; ân đồng bào nhân loại; ân tam bảo (Phật, Pháp, Tăng).</td></tr> <tr> <td>Sự ảnh hưởng, biểu hiện</td><td> - Về lễ nghi, tín đồ Phật giáo Hoà Hảo thực hiện tu tại gia. Trong nhà có bàn thờ Phật và bàn thờ tổ tiên. Trước sân lập bàn thông thiên để cúng Trời - Đạo Hoà Hảo có hai ngày lễ quan trọng theo âm lịch là lễ kỉ niệm Khai sáng Phật giáo Hoà Hảo (18-5) và lễ Đản sinh Đức Huỳnh Giáo chủ (25-11).. </td></tr> </tbody> </table>	Mục	Đạo cao đài	Sự hình thành	Do Huỳnh Phú Sổ – một nhà hoạt động xã hội – sáng lập năm 1939 tại làng Hoà Hảo, quận Tân Châu, tỉnh Châu Đốc (nay thuộc thị trấn Phú Mỹ, huyện Phú Tân, tỉnh An Giang).	Tư tưởng	Chịu ảnh hưởng sâu sắc tư tưởng Tam giáo (Phật giáo, Nho giáo và Đạo giáo). Tín đồ Phật giáo Hoà Hảo chú trọng “tứ ân” trên cơ sở thực hiện “tứ ân”, gồm ân tổ tiên, cha mẹ; ân đất nước; ân đồng bào nhân loại; ân tam bảo (Phật, Pháp, Tăng).	Sự ảnh hưởng, biểu hiện	- Về lễ nghi, tín đồ Phật giáo Hoà Hảo thực hiện tu tại gia. Trong nhà có bàn thờ Phật và bàn thờ tổ tiên. Trước sân lập bàn thông thiên để cúng Trời - Đạo Hoà Hảo có hai ngày lễ quan trọng theo âm lịch là lễ kỉ niệm Khai sáng Phật giáo Hoà Hảo (18-5) và lễ Đản sinh Đức Huỳnh Giáo chủ (25-11)..	
Mục	Đạo cao đài								
Sự hình thành	Do Huỳnh Phú Sổ – một nhà hoạt động xã hội – sáng lập năm 1939 tại làng Hoà Hảo, quận Tân Châu, tỉnh Châu Đốc (nay thuộc thị trấn Phú Mỹ, huyện Phú Tân, tỉnh An Giang).								
Tư tưởng	Chịu ảnh hưởng sâu sắc tư tưởng Tam giáo (Phật giáo, Nho giáo và Đạo giáo). Tín đồ Phật giáo Hoà Hảo chú trọng “tứ ân” trên cơ sở thực hiện “tứ ân”, gồm ân tổ tiên, cha mẹ; ân đất nước; ân đồng bào nhân loại; ân tam bảo (Phật, Pháp, Tăng).								
Sự ảnh hưởng, biểu hiện	- Về lễ nghi, tín đồ Phật giáo Hoà Hảo thực hiện tu tại gia. Trong nhà có bàn thờ Phật và bàn thờ tổ tiên. Trước sân lập bàn thông thiên để cúng Trời - Đạo Hoà Hảo có hai ngày lễ quan trọng theo âm lịch là lễ kỉ niệm Khai sáng Phật giáo Hoà Hảo (18-5) và lễ Đản sinh Đức Huỳnh Giáo chủ (25-11)..								
Bước 4. Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập HS phân tích, nhận xét, đánh giá kết quả của học sinh. GV bổ sung phần phân tích nhận xét, đánh giá, kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập của học sinh. Chính xác hóa các kiến thức đã hình thành cho học sinh.									

HOẠT ĐỘNG 3. LUYỆN TẬP

a. Mục tiêu: Nhằm củng cố, hệ thống hóa, hoàn thiện kiến thức mới mà HS đã được lĩnh hội ở hoạt động hình thành kiến thức

b. Nội dung: GV giao nhiệm vụ cho HS trả lời các câu hỏi thông qua trò chơi. Trong quá trình làm việc HS có thể trao đổi với bạn hoặc thầy, cô giáo.

c. Sản phẩm: Câu trả lời của HS

d. Tổ chức thực hiện:

Bước 1: GV giao nhiệm vụ cho HS:

- Giáo viên mời HS tham gia trò chơi

GV chia lớp thành 4 nhóm, Mỗi nhóm sẽ cử đại diện trả lời.

Câu hỏi số 1: Đạo Hoà Hảo do ai sáng lập năm nào? Ở đâu?

A. Đức Thầy Thích Chân Quang sáng lập, Vũng Tàu

B. Đức Thầy Thích Trúc Thái Minh sáng lập, Quảng Ninh

- C. Thầy Thích Thái Hòa, Huế
- D. Đức Thầy Huỳnh Phú Sổ sáng lập, An Giang

Câu hỏi số 2 : Đạo Hoà Hảo được sáng lập vào năm nào?

- A. 1938
- B. 1939
- C. 1940
- D. 1941

Câu hỏi số 3: Đến năm 2022, số tín đồ Hoà Hảo khoảng bao nhiêu người?

- A. 5 trăm người
- B. 1 triệu người
- C. 1,5 triệu người
- D. 2,5 triệu người

Câu hỏi số 4: Tín đồ Hoà Hảo tu hành theo phương châm nào sau đây?

- A. Làm theo lời Chúa dạy
- B. Tu tại gia
- C. Làm theo lời Phật dạy
- D. Báo đáp tứ ân

B2: Thực hiện nhiệm vụ

- HS xác định yêu cầu của GV
- GV hướng dẫn cho HS trả lời câu hỏi

B3: Báo cáo kết quả hoạt động

- GV yêu cầu HS trả lời câu hỏi.
- HS trình bày, theo dõi, nhận xét, đánh giá và bổ sung cho bài của bạn (nếu cần).

B4: Kết luận, nhận định: GV nhận xét bài làm của HS.

Sản phẩm dự kiến

Câu hỏi	1	2	3	4
Đáp án	D	B	C	D

HOẠT ĐỘNG 4. VẬN DỤNG

a. Mục tiêu: Vận dụng kiến thức, kĩ năng đã có để thực hiện nhiệm vụ được giao. Thông qua đó HS rèn luyện khả năng tìm kiếm, tiếp cận và xử lí thông tin từ nhiều nguồn khác nhau, góp phần hình thành và phát triển năng lực tự tìm hiểu lịch sử, tự học lịch sử.

b. Nội dung: GV giao cho HS thực hiện ngoài giờ học trên lớp.

c. Sản phẩm: Bài trả lời theo câu hỏi của giáo viên

d. Tổ chức thực hiện:

Bước 1: GV giao nhiệm vụ 1 cho HS:

Giáo viên giao nhiệm vụ cho HS : **Đóng vai là một hướng dẫn viên du lịch, giới thiệu về 1 công trình (tác phẩm) ở Việt Nam chịu ảnh hưởng của Đạo Hoà Hảo**

B2: Thực hiện nhiệm vụ

- GV hướng dẫn các em tìm hiểu yêu cầu của đề.
- HS đọc và xác định yêu cầu của bài tập.

B3: Báo cáo kết quả hoạt động

- GV hướng dẫn các em cách nộp sản phẩm cho GV sau khi hoàn thành.
- HS làm bài tập ra giấy và nộp lại cho GV

B4: Kết luận, nhận định (GV)

- Nhận xét ý thức làm bài của HS, nhắc nhở những HS không nộp bài hoặc nộp bài không đúng qui định (nếu có).
- Dặn dò HS những nội dung cần học ở nhà và chuẩn bị cho bài học sau.
